

Asfaltgrunnurin — eitt javnaðarmál

Eftir uppskoti úr javnaðarflokkinum, samtykti lögtingið í seinasta valskeiði at helvtin av bensinskattinum skuldi fara í grunn til asfalttering av kommunalum vegum.

Í hesum figgjarári er studningurin úr asfaltgrunninum 150 kr. fyri hvønn íbúgva. Í seinasta figgjarári var studningurin 120 kr. Í næstseinasta figgjarári 100 kr. og árið fyri 80 kr. fyri hvønn íbúgva.

Henda studning eiga allar kommunur:

Tær kommunur, sum ikki hava gjørt nýtslu av asfaltstudninginum í farnu árum, eiga studningin fyri øll árin til góðar hjá grunninum og fáa hann útgoldnan tá farið verður undir at asfaltera.

Hetta er eitt úrslit av politikkini javnaðarflokksins. Eitt stórt framstig fyri tær nógvu og smáu kommunurnar.

X við javnaðarflokkin.

Ríkisfelagsskapurin

Tað var ein kendur politikari, sum herfyri segði, at politikur í Føroyum inn-til umleið 1928 snúði seg um, hvørt undirvisingarmálið í skúlanum skuldi vera danskt ella føroyskt.

Verulig problem fyri fólk og land tóktist politikkarar ikki hugsa um at loysa, tí menn tósaðu so nógv um »de gode gamle dage«, sum veruliga ikki vóru góðir dagar uttan bert fyri tey fáu.

Tann sum í seinastuni hevur fylgt eitt sindur við, og givið far um, hvat er komið frá tí flokkinum — sambandsflokkinum — sum so at siga einans hevur vent sínar atsóknir móti javnaðarflokkinum, hann verður straks greiddur yvir, at hesin flokkur hevur eina høvuðsuppgávu í síni agitið: og tað er at knúsa javnaðarflokkinn fyri á tann hátt at færa føroyskan politikk á sama blindgøtu sum frá 1906 til 1928.

Høvuðsvápnini ímóti okkum eru at ræða fólk við, at vit vilja slíta ríkisfelagsskapin. Hetta at nýta ósannindi og hetta at ræða veljarar er ikki eitt ókent fyrbrigdi hjá flokkum, sum ongan veruligan politikk hava at vísa á og tí nýta slíka ræðslupropagandu fyri at á tann hátt skjóla seg sjálvan aftanfyri.

Javnaðarflokkurin var ein av flokkunum til at gera og samtykkja heima-stýrisslógina. Og hesi lóg hava vit virkað undir og vilja framvegis virka undir í góðum samstarvi við Danmerkina, tí eg meti í hesum samstarvi eigur tann føroyska tjóðin so stór rættindir og fyrimunir, sum eingin onnur tjóð við slíkari stødd sum okkara.

Tá menn sá misálit og ræðslu um samstarvið við ríkið og harvið sosiala skipanina — herundir fólkpensjón, avlamspensjón, einkjupensjón

o.a., so er hetta ógvuliga skitin vápn, tí allir føroyingar vita, hvør javnaðarflokkur lutur er og hevur verið í hesum málum. Øll vita um tað áhaldandi arbeiðið, okkara undan-gongumenn máttu stríða okkum ígjøgnum fyri at vinna á afturhaldinum, sum helt, at alt var gott, sum tað var. Og allir føroyingar vita eisini, at hetta stríð hevur verið og verður ført víðari av javnaðarmonnum í dag.

Eg fari tí her at heita á allar javnaðarveljarar um ikki at lata seg taka av fótum av teirri skiving og teimum hvessu álopum, sum eru vend í móti okkara flokki, tí tit vita, at okkara politikur er besta borgan fyri einum hollum samstarvi við Danmerkina grundað á tey rættindi og tær skyldur heimastýrisslóginn tryggjar hverjum einstøkum av okkara landsmonnum. Latíð so fólkafloksmenn, tjóðveldismenn, sambandsmenn, sjálfstýrismenn og fram-burðsmenn leika í sum teir vilja ímóti okkum!

Veljið ein sterkan javnaðarflokk, sum vil virka fyrri framhaldandi fram-burði her á landi.

Hilmar Bech

Hvussu er gongdin við tí sosiala

Vit minnst tann »hetz-in«, sum var í einum ávís-um blað ímóti teimum, sum vóru undir almanna-skipan. Tað vil vera ó-sæmiligt at taka tað grova, sum tá varð skriv-að uppáttur. Men m.a. varð »prógvað«, at størri og størri partur av al-mennum útreiðslunum fóru til almanna-mál, og spurt varð so, nær øll okkara figgjarlóg varð borin út til tey, sum vóru undir almanna-skipan. Vit vóru fleiri sum mótmæltu hesi skiving, og m.a. visti undirritaði á, at tey »prógva«, sum vóru nýtt til at prógva omannevndu pástandir ikki hildu.

Tá eg nú taki aftur í aftur hetta orðaskiftið, so er tað tí, at síðan seinast eru komin nýggj tøl, sum vísa, at almannaútreiðslurnar eru undir kontroll.

Færri undir almanna-skipan

Hesi tøl vísa, at pr. 1. januar 1978 var talið av teimum undir almanna-skipan lægri enn eitt ár frammanundan, nevniliga 5.881 móti 5.922. Hetta er kanska ikki so nógv, men hugsast má eisini um, at tað hevur verið ein vøkstur í fólk-pensjónistum uppá 133. Hetta er ein nátturligur vøkstur, tá øll sum hava rokkið ein vissan aldur fáa fólkpensjón. So talið á teimum, sum hava fingið aðrar veitingar enn fólk-

pensjón, er minkað við 174.

Vit vita, at tað sum fólk ofta fáa ilt av, eru avlamspensjónistar. Men her er eingin hækking bert frá 1.033 til 1.037. T.v.s. at talið av avlamspensjónistum frá 1/1 1973 til 1/1 1978 er bert økt frá 1.014 til 1.037.

Prosentparturin minni

Eitt annað áhugavert er eisini, at tann prosent-partur av almennu útreiðslunum, sum fara til almanna-mál er eisini í minning. Tølini fyri tvey tey seinastu uppgjördu árin siggja soleiðis út: 1975/76 126.253.000 av 532.435.000 ella 23,7% 1976/77 138.451.000 av 606.759.000 ella 22,8%.

Tað kann skoytast uppí, at seinastu um 17 árin hevur parturin liggið um tað sama, hóast nógv-ar ábøtur eru gjørdar í almanna-lóggávuini síðan. Soleiðis kann nevast, at í 1960/61 fóru 23% av teimum almennu útreiðslunum til almanna-mál, so talið fyri 1976/77 er enn tá eitt vet lægri.

Bert smáar økingar

Í talvuni niðanfyri siggja vit, at síðan 1970 er talið á teimum undir almanna-skipan økt við 1.096. Men av hesum eru 711 øking í talinum av fólkpensjón-

Inntøkuásett fólkpensjón

Talið av persónum, ið fáa almanna-veitingar

	1/1-70	1/1-76	1/1-77	1/1-78
Inntøkuásett fólkpensjón	2.898	3.573	3.695	3.828
Lægsta fólkpensjón	223	10	5	4
Avlamspensjón	853	1.018	1.033	1.037
av hesum: lægsta miðal	67	119	119	119
hægsta	626	512	509	474
Avlamsveitan	160	387	405	444
Einkjupensjón	36	37	44	41
barnastyrkur	103	146	143	191
Barnafor-sorg	412	426	414	399
Viðkað hjálp	56	79	60	76
	18	44	48	43

Talið av persónum, ið fáa almanna-veitingar

	1/1-70	1/1-76	1/1-77	1/1-78
Hjálp til stakar upphaldarar	76	337	365	158
Vanlig upphaldshjálp	110	124	115	104
Tilsamans	4.785	5.794	5.922	5.881

Heimildartilfar: Almanna-stovan

istum, so á øðrum økjum eru bert smávegis økingar.

Hetta verður ikki skriv-að fyri at siga, at alt er í lagi á almanna-økinum. Men tá áðurnevndi blað-stjóri í ítróttarhøllini hevði hug at taka aftur í henda hetin má tað vera rætt eina ferð enn at und-irstríka tað ógrundaða í hesum.

Tað má annars liggja fremst á almanna-økinum er fremjan av dyggilgari endurbúgvingarskipan (revalidering). Her liggur eitt álít frá eini nevnd, og landsstýrið hevur tikið stig til at fáa hetta sett í verk, so vónandi siggja vit úrslit her heilt skjótt.

Óli Jacobsen

Ein persónlig heilsan

Lagnan vildi tað so, at eg ikki havi havt høvi at ferðast í Suðurstreymoy saman við hinum valevnum, og harvið heilsa uppá veljararnar í valdømi mínum. Hetta hevur gjørt mær ilt, men eg vil tí istaðin nýta høvið til, gjøgnum blað okkara at senda eina inniliga áheitan á veljarar í Suðurstreymi um at vísa javnaðarflokkinum álít.

Vit hava vist, at vit eru menn at standa fyri borgum, tá ið á stendur, og føroyingar, sum teir skilamenn teir eru, hava altið havt fyri neyðini at duga at skilja í imillum rangt og rætt í livsins harða skúla, tí hevur álít-ið á javnaðarflokkinum vaksið val eftir val.

Javnaðarflokkurin hevur størstu royndir í stjórnar-leiðslu her á landi, hann hevur verið borganin fyri tryggum og miðvisum framburði í Føroyum seinastu tjúgu árin.

Um tú vilt, at hesin skilapolitikur skal halda fram, kæri veljari, so fert tú á val tann 7. november og setir X við lista C. javnaðarflokkin.

Gott val

Staddur á sjúkrahúsi í Keypmannahavn
t. 24. okt. 1978

Við javnaðarkvøðu

Johan Samuelson